

MAAN ÄÄRIIN

Opettajien Lähetyksiitto ry:n jäsenlehti

ANTTI SIPOSEN
LUONTOKUVAT
s. 10-11

ONNEA KATI KESKI-MÄENPÄÄ
VÄITÖSKIRJASTA
s. 12-13

MARITTA PELTOKANGAS
20 VUOTTA ANGOLASSA
s. 8-9

OPETTAJIEN LÄHETYSLIITON KEVÄÄN TAPAHTUMIA

Tervetuloa mukaan!

Tarinoita maailmalta:

Maritta Peltokangas, Angola

- OLL: n toimisto Hallituskatu 29 A 20, torstai 22.3.2018 klo 17.00. Tule tutustumaan nimikkolähettiimme!

Opettajien Lähetysliiton kirkkopyhä ja vuosikokous su 29.4.2018

Jalasjärvellä (ks. takasivu)

Mukana kirkkopyhässä ja lähetysloussa mm. OLL:n Etiopian nimikkolähetti Päivi Anttila.

Rukoushetket

Opettajien Lähetysliiton toimistolla kokoontuu kerran kuussa rukouspiiri, jossa luetaan yhdessä lähettien kirjeitä, keskustellaan niistä ja rukoillaan lähetystyön ja muiden aiheiden puolesta. Kokoontumiskerrat: pe 19.1., 16.2., 16.3., 20.4. ja 18.5. kello 14. Tervetuloa mukaan!

Kuule tarinani –opintopiiri

Tuija-Riitta Heiskasen ohjaamassa opintopiirissä luetaan yhdessä Anne Ijäksen kirjaa ”Kuule tarinani”.

Se kertoo taiwanilaisten kristittyjen elämästä.

Kokoontumiskerrat toimistolla maanantaisin klo 15.30 alkaen: 8.1., 5.2., 5.3., 9.4., ja 7.5.2018. Voit tulla mukaan milloin vain, tervetuloa!

Opettajien Lähetysliitolla on oma tilaisuus Lähetysjuhlilla

la 26.5.2018 klo 15 Kuopion klassillisella lukiolla, os. Opistotie 1, 70200 Kuopio. Esiintyjinä mm. Safarikuoro ja Rauno ja Eeva-Liisa Rantasuome-la, Angola.

Marco Oeyn ja Menard Mpondan konsertti pe 18.5.2018 klo 18 Tampereella Vanhassa kirkossa

(Os. Keskustori, 33100 Tampere)

Maco Oey ja Menard Mponda ovat muusikoita ja opettajia.

Maco Oey on erityisluokanopettaja ja muusikko. Hän on tehnyt viisi suomenkielistä soololevyä, joissa käsitellään mm. maahanmuuttamista ja sopeutumista Suomeen.

Menard Mponda on Tansaniasta. Hän on on muusikko ja pedagogi, joka on toiminut mm. lasten opettamisessa musiikin keinoin.

Maco Oey ja Menard Mponda ovat pitäneet yhdessä paljon musiikkityöpajoja vuonna 2017-2018.

Maco ja Menard menevät Beniniin pitämään lapsille musiikkityöpajoja keväällä 2018 Opettajien Lähetysliiton tukemana. Aiemmin he ovat olleet myös Tansaniassa opettajien välisessä yhteistyöhankkeessa.

Konsertissa esitettävät laulut ovat heidän itsensä tekemiä. Tervetuloa viihtymään ja osallistumaan!

Konsertin järjestää Opettajien Lähetysliitto ry. Lisätietoja toukokuussa kotisivuilta www.opettajienlahetysliitto.fi

Talitintit visertävät jo pakahtuakseen täällä Tampereella. Taitaa olla jo kevättä ilmassa. Ajelin illalla autolla kotiin ja huomasin, kuinka valoisaa oli verrattuna kuukauden takaiseen aikaan.

Kohta tällä seudulla on talviloman aika, etelässä se on jo tällä viikolla. Pohjoisen loma sitten taas viikkoa meidän lomamme jälkeen. Toivottavasti te kaikki virassa olevat opettajat olette saaneet pienen hengähdystauon arjen keskelle.

Educa-messuilla oli mukava teitä jotakuta tavatakin. Tervetuloa liittoon mukaan kaikki uudet jäsenet! Toivottamme teidät tervetulleiksi mukaan vuosikokoukseemme 29.4. Jalasjärvelle. Tässä lehdessä on kutsu yhteiseen vuosikokoukseen. Tule mukaan ja tuo terveisesi omalta paikkakunnaltasi. Nimikkolähettimme Päivi Anttila on mukana vuosikokouksen aloittavassa messussa. Tule tapaamaan Päiviä.

Paastonaika on alkanut. ”Yhdessä paastotkaamme ja Jeesusta kärsimystiellensä nyt nöyrästi seuratkaamme”, näin lauloimme 1.paastonajan messussa eilen. Haastattelin Kirsti Kirja-vaista saarnassa ja hänen sanomansa oli, kuinka tärkeää naisten kouluttaminen on. He kouluttavat lapsensa.

Mugun kummityön avulla opiskelemaan päässyt Sangita ja Tuija-Riitta Heiskanen (Nepal 2017)

Kirsti kertoi Nepalista, miten tämä on niin totta siellä. Söimme nepalilaisen aterian messun jälkeen.

Tämän päivän kokonaisvaltainen lähetys on tärkeää. Kasteessa meidät on kutsuttu mukaan Jumalan lähetysseen. Amerikkalainen katolinen misologi Stephen B. Bevans sanoo, että

Jumalalla on lähetys ja lähetyksellä on kirkko. Me kuulumme suureen virtaan. Meidän liittomme on siinä pieni puro.

Ole mukana rohkeasti tässä elämän virrassa.

Siunattua kevättä sinulle!
pj. Tuija-Riitta Heiskanen

1 | 2018 Opettajien Lähetysliiton jäsenlehti

Toimitus

Postiosoite:
Opettajien Lähetysliitto
Hallituskatu 29 A 20, 33200 Tampere
puh. 050-4648300
sähköposti:
toimisto@opettajienlahetyliitto.fi

Päätöimittaja

pastori Tuija-Riitta Heiskanen

Toimitussihteeri

Hanna Tamminen

Taitto

Viljan media-aitta, Vilja Pylsy

Toimituskunta

seurakuntapastori Tuija-Riitta Heiskanen
opettaja Liisa Filppu
opettaja Hannele Moisio
tutkija Kreetta Niemi
opettaja Hanna Rahkiola-Partanen
opettaja Sirkku-Maria Tammola
Maan ääriin ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Jäsenmaksu oikeuttaa lehden vuosikertaan.

Etukannen kuvat

Ylin: Antti Siposen luontokuva (s. 10-11)
Kesk: Kuvassa Katri Keski-Mäenpää ja vastaväittäjä Eustella Bhalalusesa Dar es Salaamin yliopistosta. Markku Keski-Mäenpää (s. 12-13)
Alin: Maritta Peltokangas. (s. 8-9)

Takakannen kuva

Jalasjärven kirkko
Taustakuva: Vilja Pylsy

Opettajien Lähetysliitto ry.

Suomen Lähetysseuran yhteisöjäsen,
perustettu vuonna 1913
Jäseniä 1896 (1.1.2017)

Tilit

Danske Bank FI57 80001600551148
Nordea FI89 11465000066730

Hallituksen pj.

Tuija-Riitta Heiskanen

Toimisto

Toiminnanjohtaja Hanna Tamminen
Hallituskatu 29 A 20, 33200 Tampere
puh. 050-4648300
Kotisivun osoite
www.opettajienlahetyliitto.fi

Facebook

www.facebook.com/
opettajienlahetyliitto

Kirjapaino

Kirjapaino Hermes,
Tampere

Valona-leiri 6.-8.4.2018

Hei opettajaksi opiskeleva tai vastavalmistunut!

Tervetuloa juuri Sinua varten järjestettävälle leirille! Teemana on Valona, sillä haluamme leirillä tarjota työkaluja siihen, miten opettaja voi olla valona koulussa, päiväkodissa ja maailmassa.

Leirin tarkoituksena on koota yhteen kristittyjä nuoria opettajia tai tulevia opettajia, jotta voimme saada toisiltamme vertaistukea ja pohdita sitä, mitä on olla kristitty opettaja koulussa tai päiväkodissa. Kuulemme myös lähetystyöstä sekä Suomessa että ulkomailla.

OLL* sekä Tampereen ev. lut. seurakuntien koulutyö ovat maksaneet puolet leirimaksustasi :). Tällöin leirille jää hintaa 45 € ja se sisältää yöpymisen ja ruoan leirikeskus Päiväkummussa. Omat liinavaatteet tulee ottaa mukaan.

Linkki leirille ilmottautumiseen:
<https://felm.suomenlahetysseura.fi/valona-leiri-opettajille-6-8-4-2018/>

Sekä linkki leirin facebook -tapahuttumaan:
<https://www.facebook.com/events/1925870871064428/>

Leiriä järjestävät yhteistyössä Opettajien Lähetysliitto*, Suomen kristillinen opettajaliitto ry SKOL, Tampereen ev. lut. seurakuntien koulutyö sekä Tampereen yliopiston kasvatustieteilijöiden kristillinen kerho Cristikka.

Jos sinulle herää kysymyksiä, voit julkaista ne leirin facebook -tapahuttuman seinälle tai ottaa yhteyttä sähköpostiosoitteeseen toimisto@opettajienlahetysliitto.fi

LEIRIN OHJELMA:

Pe 6.4.

18.30 Saapuminen ja majoittuminen
 19.30 Iltapala
 20.30 Iltaohjelma
 21.30 Iltahartaus Riihiksessä
 22.00 Hiljaisuus

La 7.4.

8.30 Aamupala
 9.30 Luther tulee kylään / Saija Mäenpää
 10.00 Ulkoilu

11.00 SKOL & OLL - Valona maailmalla Kristillinen koulu - Valona koulussa

12.15 Lounas

14.00 Päiväkahvi

15.00 Valona maailmassa. Elokuva Kuuroille korville (Etiopia, 24 min.). Kristian Isotalo ja ohjaaja Satu Majava ovat mukana keskustelemassa elokuvasta.

17.00 Päivällinen

18.00 Iltanuotio

19.00 Saunat, uinti ja hengailua Riihiksessä

21.00 Iltapala

22.00 Hiljaisuus

Su 8.4.

8.30 Aamupala
 10.00 Messu Riihiksessä
 11.30 Nepalilaisvivahteinen lounas ja lähtökahvit

Lähetysjuhlat Kuopiossa

25.–27.5.2018

Ensi kesänä Lähetysjuhlat järjestetään 25.–27.5. Kuopiossa teemalla ”Rakasta minua nyt”.

Lähetysjuhlien tapahtumapaikkoina ovat Kuopio-halli ja hallin viereiset koulut. Kuopiossa juhlien valmisteluista vastaa pastori Kirsi Perämaa ja Lähetysseurassa uutena tuottajana aloittanut Mervi Ritokoski.

Lähetysjuhlista on toiveena tehdä kuopiolaisten ja lähiseurakuntien kanssa yhdessä koko perheen yhteinen juhla. Lähetysjuhlien yhteydessä

järjestetään myös Riemu-festivaali, jolla on jo hyvät perinteet kuopiolais-ten lapsiperheiden keskuudessa.

Lähetysjuhlille on suunnitteilla innostavia ohjelmia, lämpöisiä kohtaamispaikkoja, hyvää musiikkia, ja kansainvälistä tunnelmaa. Luvassa on monenlaista ohjelmaa, johon on helppo kutsua ja pyytää mukaan myös sellaisia henkilöitä, jotka eivät ole aikaisemmin olleet Lähetysjuhlilla. Niiden ajankohta toukokuussa antaa oivallisen syyn aloittaa kesä.

<https://felm.suomenlahetyseura.fi/rakasta-minua-nyt-lahetysjuhlat-kuopiossa-25-27-5-2018/>

Opettajien Lähetysliitolla on Kuopion Lähetysjuhlilla lauantaina 26.5.2018 oma tilaisuus Kuopion Klassillisella lyseolla klo 15, jossa esiintyy Safarikuoro ja Angolan nimikkolähetit Rauno ja Eeva-Liisa Rantasuomela. Tarkemmat tiedot voit katsoa lähempänä ajankohtaa Lähetysjuhlien tai Opettajien Lähetysliiton nettisivuilta. Tervetuloa mukaan!

SUOMI 100 -synttäreitä

Valmistelimme syksyn mittaan ekaluokkani kanssa ohjelmaa koulumme Suomi 100 -juhlaan. Jo pidemmän aikaa on isänmaamme ollut eri oppiaineissa teemana erityisen juhluvuoden kunniaksi. Samalla opettelimme lukemaan omalla äidinkielellämme pikkuhiljaa, tavu kerrallaan.

Kokoonnumme aamuisin luokkapiiriin, jossa on vaihtuva kertomisasihe. Yksi oppilas kerrallaan kertoo kaksi-kolme asiaa sovitusta aiheesta ja muut saavat sen jälkeen esittää tarkentavia kysymyksiä. Näin opet-

telemme sekä oman mielipiteen ilmaisua, toista arvostavaa kuuntelua ja kysymysten tekoa. Marraskuussa aiheena oli Suomi. Oppilaat kertoivat, mikä heille on arvokasta/mukavaa/hienoa/kivaa suomalaisuudessa tai kotimaassamme.

Useampi ekaluokkalainen kertoi, että luonto on heille tärkeä. He tykkäävät puista ja metsässä leikkimisestä kaverin kanssa. Majoja on kiva rakentaa ja leikkiä eläimiä.

Eräs oppilas kertoi, että Suomi on paras maa ja hän tykkää siitä, että

meitä ei enää vallata! Hän kertoi, että joskus oli sotia, mutta enää ei ole.

Suuri osa ekaluokkalaisista kertoi, että koulu on heille parasta Suomessa. On kiva, että oppii lukemaan ja kirjoittamaan. Erään tytön lempiaihe on lukeminen, vaikka hän ei osaa vielä lukea kokonaisia lauseita. Koulussa on monen mielestä parasta uudet kaverit.

Poikaoppilas kertoi, että hänestä parasta Suomessa on jääkylmä vesi järvessä. Jos on kuuma, sinne voi mennä jäähtymään.

Koulumme Suomi 100 -juhlassa ekaluokkalaisille puettiin alkajaisiksi sinivalkoiset villasukat jalkaan. Ne olivat ahkerien vanhempien ja kylälaisten neulomia. Saatuaan sukat jalkaan oppilaani esittivät laulun ”Minun ystäväni on kuin villasukka” kiitoksena lämpimistä ja kauniista sukista.

Teksti ja kuvat: Ritva Jämsä, Ylöjärvi

Kuvaterveysiä

Educa-messuilla arvailtiin lippuja

Helsingin Messukeskuksessa Educa-messuilla (26.-27.1.2018) Opettajien Lähetyksiön pöydän äärellä sai arvata eri maiden lippuja. Esillä oli kuuden eri maan liput: Nepal, Thaimaan, Namibian, Tansanian, Botswanan ja Etiopian, joissa maissa Opettajien Lähetyksiö tukee Suomen Lähetyseuran kautta nimikkolähetejä ja hankkeita. Tehtävänä oli yhdistää oikea lippu oikeaan maahan. Kaikkien vastaajien kesken arvottiin OLL:n myyntituotteita. Vastaajia oli runsaasti ja vastauksia kertyikin yhteensä 158 kappaletta. Myös uusia jäseniä liittyi mukaan.

Kuvatekst

Ylin. Sita Bhandari (oik.) löysi OLL:n pöydältä oman kotimaansa Nepalin lipun. Vas. Tuija-Riitta Heiskanen. Kuva: Hanna Tamminen.

Oikealla. Tuija-Riitta Heiskanen Educa-messuilla. Kuva: Hanna Tamminen.

Joulujuhla toimistolla

Joulujuhlassa Irja Aro-Heinilä kertoi Lempäälän YMCA:n (aiemmin NMKY) ja Lempäälän seurakunnan hankkeesta Tansaniassa, jossa on rakennettu Naisten keskus Morogoroon. Kuva vieraisella sivulla. (Lisätietoja www.kimbilio.fi)

Lisäksi Pirjo Malkamäki ja Tuija-Riitta Heiskanen kertoivat ja näyttivät kuvia marraskuisesta Nepalin kummimatkastaan. Kuvat Pirjo Malkamäki

Utriainen palasi Etiopiasta

Vuodesta 1994 Suomen Lähetyksseuran lähettinä toiminut Annika Utriainen päätti työnsä Etiopiassa ja palasi Suomeen. Annika Utriainen on tehnyt työtä Etiopian Evankeelisen Mekane Yesus kirkon Eteläisessä Keskisyndodissa eli suomalaisittain Hosainan hiippakunnassa lukutaitotyön neuvonantajana. Annika kertoi ajatuksiaan työstään Etiopiassa Tarinoita maailmalta -illassa 8.2.2018.

Äidit voivat tulla lastensa kanssa naisten turvakoti Kimbilioon.
www.kimbilio.fi

Pala historiaa

Marjatta Ristiluoma Hämeenlinnan sotilaskotiyhdistyksestä toi kuvan OLL:n pitkäaikaisesta nimikkolähetistä Miina Anttilasta, joka toimi sotilaskotisisarena talvisodan aikana Mantsin saarella Laatokalla. Kuvassa Miina Anttila kaataa kahvia kuparipannulla sotilaille teltassa. Miina Anttila oli OLL:n lähetti v. 1927-1959 Lounais-Afrikassa. Tiedossa ei ole, oliko Miina Anttila mahdollisesti käynyt Sortavalan seminaarin, olisikohan lukijoilla tietoa asiasta? Kuva on ollut näytteillä Hämeenlinnan museo Militariassa.

Kuva yllä: Miina Anttila Mantsin saarella talvisodan aikana.

Kuva vas. Marjatta Ristiluoma.

Omalla paikalla on hyvä olla; Maritta Peltokangas

Lapset soittavat nokkahuilua Namibian suomalaisen koulun kevätjuhlassa v. 1993. Kuva: Arto Suominen, Onandjokwe, Pohjois-Namibia.)

”Oletko huomannut, että Marittan puheääni muuttuu, kun hän opettaa?”
”Ai, tuleeko siitä jotenkin kuuluvampi ja kovempi?”
”Ei, päinvastoin, se muuttuu lempeämmäksi ja pehmeämmäksi”, kuvailee Effa, Marittan kollega.

Nuoruus

Maritta opiskeli kielenopettajaksi Tampereen yliopistossa pääkielinsä saksa ja ruotsi. Opiskeluajana ja pitkän 80-lukua Maritta rukoili puolisoa, jonka kanssa lähdetäisiin opettamaan opettajia Afrikkaan. Valmistuttuaan ja työskenneltyään jonkun aikaa Maritta pyrki lukemaan kasvatustieteitä ja englantia, jotta hänellä olisi enemmän annettavaa opetustööhön Afrikassa.

Englantiin hyväksyttiin, mutta kasvatustieteeseen ei ja niin se opiskelu jäi.

Vuosikymmenen lopulla Maritta suoritti etäopiskeluna Kansanlähetyksen lähetyskurssin ensimmäisen puoliskon. Hän oli myös ottanut kummilapsen Keniasta ja kävi siellä kahden viikon matkalla vuonna 1989 ”Keniasa oli World Visionin kehityshankkeissa innostunut, eteenpäin menemisen ilmapiiri. Suomessa sen sijaan tuntui siltä, että yhteiskuntamme on väsynyt ja tavallaan valmiiksi rakennettu, ja moni asia menee huonompaan suuntaan”, Maritta kertoo.

Maritta oli kielenopettajana koko 80-luvun. ”Pidin kovasti työstä, mutta vähitellen väsyin ainaisiin koepinoihin.” Kun ei ollut äitiyslomia tai

muuta sopivaa katkosta, hän ajatteli, että on hyvä jäädä sapattivuotta pitämään, vuorotteluvapaalle ja lähteä vapaaehtoistyöhön. Kun Maritta selvitteli mahdollisuuksiaan lähteä, hänen opiskelukaverinsa houkutteli lähtemään Japaniin. Japanin suomalaiselta koululta kuitenkin vastattiin, että Kylväjän lähetettä on paljon, lukumäärää täytyy rajoittaa keskinäisen lähetysjärjestöjen tasapainon vuoksi. ”Enhän minä sen kummemmin ollut Kylväjän lähetti, mutta siihen se jäi. Kysyin sitten Kansanlähetykseltä ja tällä kertaa suunnaksi annettiin Lontoo. Aivan yhtä mahdollista kuin tuo Japani, enhän minä olisi sopinut siihen kulttuuriin ollenkaan, ja Lontoo, enhän minä ole kaupunki-ihminen!”

Seuraavaksi Maritta otti yhteyttä Kaarlo Hirvilammen, joka oli silloin järjestöjen yhteinen koulutussihteeri Oulun hiippakunnassa. Oliko Etiopiassa tarvetta? Selvisi, että SLS tarvitsi opettajan suomalaiselle koululle Namibiaan. Maritta tuli vuodeksi opettamaan suomalaisten työntekijöiden lapsia. Kahdeksi vuodeksi venähtäneen sapattivuoden jälkeen Suomeen oli vaikea palata. Maritta oli kolme vuotta Suomessa kunnes tuli kutsu Ambomaalle, kun suomalaisen koulun opettaja jäi äitiyslomalta. Hän oli työssä tässä työssä kaksi vuotta. Toinen vuosi oli palvelusta suomalaisten lasten opettajana Angolassa.

**Teksti Maritta Peltokangas
ja Päivi Repo**

20 vuotta Shangalalassa

9.9.2017 Maritta vietti 20-vuotispäiväänsä Shangalalassa. Niin siinä tosiaan kävi, että kaksikymmentä vuotta vierähti Angolassa. Nyt Maritta lähestyy eläkeikää ja miettii tulevaisuuttaan. Monenlaista tietotaitoa on

saavutettu, portugali ja kwanjama... Maritta on opettanut monenlaisia aineita instituutissa. Eräs syyskuun työpäivä oli tällainen: Aamulla etiikkaa lähetystyöntekijäkurssilla. Etiikan opettaja oli sairastanut pol-

veaan jo pitkään eikä voinut hoitaa tehtävänsä. Niinpä Maritta tarttui toimeen ja alkoi opettaa omastatunnosta, oikeasta ja väärästä. Opiskelijoista viisi oli paikalla, yksi puuttui. Yhdelle annettiin kesken tunnin ta-

sapainojuomaa, jotta olo vahvistuisi. Opiskelijat saivat kokonaisvaltaista huoltoa. Seuraava sessio oli sitten juutalaisuutta / muita uskontoja pappien poikkeuskoulutuskurssilla. (Kuva oppitunnilta)

Iltapäivällä kotiin tuli portugalin kielen opettaja. Kielen opettaja osaa hyvin opettaa kieltä, jossa verbimuodot ovat kussakin persoonassa erilaiset.

Shangalalan mäen pihatöihin Maritta on ottanut opiskelijoita. Se on auttanut heitä, koska palkaksi on saatu kirjallisuutta, kuten virsikirjoja, Raamattuja, jumalanpalveluskäsikirjoja, kristinoppia, kirkon historiaa ym. Marittan työ on ollut kokonaisvaltaista ja monipuolista. Kun tuntiopettajat ovat lähteneet seminaariin tai kokoukseen, on Maritta ottanut haltuunsa Instituutin ryhmät niin, että jokaisella on ollut joku oppitunti, eikä ole tarvinnut olla tyhjän panttina. Instituutti on tarvinnut opettajan, joka on ollut paikoillaan ja tehnyt sitä päätyökseen.

Kaikki haasteet otettu vastaan

Vuosien varrella oppiainelistasta on tullut todella pitkä ja monipuolinen, mikä on ollut suuri rikkaus kielenopettajan työhön verrattuna. ”Itse asiassa ammattuurallani on kolme varsin erilaista jaksoa: kieltenopettajan ura Suomessa 14 vuotta, sitten lähetien lasten opetus lähes kaikilla peruskoululuokilla ja vuodesta 2002 alkaen täystoimimisena opettajana toimiminen

Shangalalan Raamattuinstituutissa.”

”Aina, kun eteen on tullut jokin uusi oppiaine, olen innostunut suunnittelusta ja materiaalin laatimisesta. Toisaalta se on ollut aikaa vievää, koska yleensä materiaalit on pitänyt laatia kahdella kielellä. Kwanjaman kielisten monisteitten kieliasun olen usein tarkastuttanut jollain paikallisella tai luokan oppilailla. Monesti olemme jonkun työtoverin kanssa pähkäilleet pitkään, kun olemme etsineet sopivaa sanontaa. Kwanjaman kielellä kun ei ole olemassa läheskään kaikkia kansainvälisessä käytössä olevia nykyajan termejä”, Maritta kertoo.

Jumala tietää

On joulukuun alku vuonna 2017 ja Maritta on matkalla äitinsä luokse Suomeen jouluksi ja kertoo näin: ”En ole enää opettaja, professori. Olen opettanut vuodesta 1980. Kun palaan tammikuussa takaisin Shangalalaan, olen vain lähetystyöntekijä ja sitten kohta eläkeläinen.”

”Olen kiittänyt Jumalaa, että sain tulla tänne. Japani, sinne olisin jäänyt 20 vuodeksi... Lontoo, ... Jumala tiesi, millaisessa ympäristössä viihdyn: maaseudulla maanviljelyn ja karjanhoidon keskellä. Itsekin olen saanut tehdä paljon ulkotöitä yhdessä opiskelijoitten kanssa. Lepo, liikunta ja pihatytöt ovat antaneet vastapainoa. Olen kiitollinen siitä, ettei ole tullut mitään tarvetta siirtää minua muualle

Shangalalasta.”

Maritta kertoo kutsumuksestaan: ”Sisäisen rauhan on antanut tietoisuus siitä, että juuri siellä Jumala on halunnut minun olevan. Kun vuonna 1998 mietin Shangalalassa lapsia opettaessani, palaanko takaisin virkaani Suomessa vai sanonko itseni irti ja haen lähetyskurssille, kysyin asiaa Jumalalta ja otin Raamatusta ns. sormipaikkoja. Sain nämä kolme kohtaa: ”Tahtoisin hänen jäävän tänne.” (Joh.21:22) ”Uusi viini on laskettava uusiin leileihin.” (Luuk.5:38) ”Pois, pois! Paetkaa pohjoisesta maasta!” (Sak.2:10) Vastaus oli siis täysin selvä, ja sen ansiosta ei ole tarvinnut epäillä omaa paikkaansa, vaikka omaiset eivät ole ymmärtäneet sitä, että yhä uudelleen olen lähtenyt Angolaan.”

Suomalaisen koulun oppilaan äiti kiittää Marittaa kauniisti: ”Kun sain kuulla, että myös kirkon musiikkikurssit ovat Marcos Ndeutapon ja Marittan pitämiä, olin vakuuttunut siitä, että Maritta pystyy opettamaan mitä tahansa kenelle tahansa. Jos hän ei vielä tiedä, hän ottaa selville, ja sitten hän opettaa sen kulloisellekin oppilaalle tai opiskelijaryhmälle sen edellyttämällä tavalla, sen ”kielellä”. On totisesti Jumalan armoa, että sekä Namibiassa että Angolassa on saatu Maritta Peltokankaan hyvää opetusta alalla jos toisella.”

Aamu-usvassa lintuja tarkkailemassa

Luontokuvaaja Antti Siponen

Haikara

Opettajien Lähetysliiton kalenterissa on viime vuosina ollut aina vain upeampia kuvia. Yksi henkilö luontokuvien takana on riihimäkeläinen, 40-vuotias luontokuvaaja ja IT-osaaja Antti Siponen. Hänen kuviaan on ollut kalenterissa viimeisen neljän vuoden aikana. Antti on palkittu useilla sijoituksilla niin suomalaisissa kuin ulkomaisissa luontokuvakilpailuissa. (<http://www.anttisiponen.fi/palkitut-kuvat/>). Eniten Antti kuvaa juuri lintuja. Seuraavassa hän kertoo kuvausharrastuksestaan, joka on oikeastaan vähän enemmänkin kuin harrastus.

”Ensimmäisen järjestelmäkameran sain noin 15-vuotiaana. Siitä lähtien olen kuvannut milloin enemmän, milloin vähemmän. Kiinnostus lintuihin heräsi jo yläkouluiässä. Kävin esimerkiksi isäni kanssa kuvaamassa iltamyöhällä pöllöjä. Nuorena menin mukaan kamerakerhoon ja siellä tutuksi tuli myös filmien ja mustavalkokuvien kehittäminen. Joskus kuviani julkaistiin myös paikallislehdessä.

Vuonna 2005 hankin ensimmäisen digijärjestelmäkameran ja kuvaami-

nen lisääntyi huomattavasti. Noin vuodesta 2010 olen kuvannut luontoa ja lintuja intensiivisesti. Luontokuvaus on ollut helppo valinta, koska toisen merkittävän harrastukseni partion kautta olen tottunut liikkumaan paljon luonnossa. Pyrin kuvaamaan mahdollisimman lähellä kotiseutua ja hyödyntämään kuvaamiseen myös työ- ja muut matkat.

Linnut ovat valikoituneet pääkohteeksi kenties siksi että ne ovat kiinnostaneet eläiminä muutenkin ja koska lähialueilla on mukavasti kohteita, joissa niitä voi kuvata. Lintumaailman seuraaminen ja opiskelu tarjoavat koko ajan uusia, upeita elämyksiä. Lintujen kuvaaminen on myös vaihtelevaa. Vuodenajat vaihtelevat, mutta lisäksi myös jokainen lintuvuosi on erilainen. Lintujen kevät- ja syysmuutot tapahtuvat joka vuosi vähän eri aikaan, eri paikoissa ja myös lajimäärät vaihtelevat. Linnuilla on myös vaeluksia ja joskus joitakin lajeja on vain runsaammin liikkeellä ja esillä. Kuten kaikkien eläinten kuvaamisessa, tärkeää on tuntea kohteena olevat eläi-

Antti Siponen

met mahdollisimman hyvin.

Hienoimmat kuvaushetket ovat itselleni aikaiset alku- ja keskikesän aamut. Tyyni kesäaamu voi olla uskomattoman kaunis! Kaupungit ja ihmiset nukkuvat hiljaisina vielä kolmen aikaan aamulla, kun aurinko alkaa nousta ja herättää luontoa. Maiseman täyttävät sumut ja usvat, joiden läpi nousevan auringon lämpimät sävyt siilautuvat. Äänimaailman täyttää moniääninen ja -muotoinen lintujen konsertti. Upeimpia hetkiä luontokuvauksen parissa on, kun tuollaisena aamuna pääsee seuraamaan esimerkiksi piilokojusta lähietäisyydeltä lin-

tujen touhuja ja ottamaan joitakin onnistuneita kuvia.

Lintuyhdistys BirdLife Kanta-Hämeen mukana olen päässyt myös toimimaan lintujen hyväksi. Riihimäelle perustettiin hiljattain merkittävä lintukosteikko Sammalistonsuo. Sammalistonsuon perustamista on ollut hieno seurata läheltä aivan aitiopaikalta. Kosteikon hyväksi on ollut mukana toimimassa runsas joukko lintuharrastajia ja luontokuvaajia. Kosteikolla on järjestetty muun muassa hoitotalkoita, pönttöjen rakentelua ja ruokin-

toja. Lisää Sammalistonsuosta tässä Aamupostin jutussa (<https://www.aamuposti.fi/artikkeli/497140-sammalistonsuo-on-palkitun-luontokuvaajan-aarreaitta-antti-siponen-kuvaa-lintuja-it>)”

Antti Siposen luontokuvia voi käydä katsomassa lisää internet-sivulla www.anttisiponen.fi

Teksti

**Antti Siponen ja Ulpu Siponen,
kuvat Antti Siponen**

Viiksitimali

Merikotka

Etiopiassa siirrytään luennoinnista kohti oppilaskeskeisiä opetusmenetelmiä

Viime vuosikymmenen aikana Etiopiassa on rakennettu valtava määrä uusia kouluja, ja lähes jokaisella lapsella etenkin kaupungeissa on nyt mahdollisuus päästä kouluun. Tämän hetken suurin haaste on kuitenkin opetuksen laatu, johon Etiopian opetusministeriö on puuttunut monin tavoin. Oma nelivuotinen väitöskirjaprojektini pureutui nimenomaan opetuksen laadun parantamiseen.

Tutkimukseni alkoi, kun tapasin valtion tilaisuudessa erään syrjäisen kyläkoulun opettajan. Hän pyysi minut vierailulle koululle ja kertoi, että olisin tervetullut tekemään tutkimusta siellä. Kun vierailin koulussa

pari kuukautta myöhemmin, päätimme ryhtyä koulun 23 opettajan kanssa yhteiseen toimintatutkimusprojektiin, joka pureutuisi opettajien juuri sen hetkisiin ongelmiin.

Opettajat kertoivat, että haasteita Etiopian kyläkouluilla riitti: puutetta materiaalista, liian suuret ryhmäkoot, alhaiset palkat ja englanninkielellä opettamisen vaikeus. Suurimmaksi ongelmaksi he kuitenkin kokivat opetusministeriön määräyksen siirtyä kohti oppilaskeskeisiä opetusmenetelmiä. Etiopiassa on opetettu ortodoksikirkon ja moskeijoiden perustamista kouluista alkaen lähes yksinomaan luennoimalla. Lisäksi opettaja tekee

muistiinpanot taululle, josta oppilaat sitten ne kopioivat ja opettelevat kotona ulkoa. Opetettavan asian ymmärtäminen kuitenkin jää usein hyvin vähäiseksi.

Opettajat kertoivat, etteivät he olleet koskaan nähneet kenenkään opettavan oppilaita aktivoivilla menetelmillä ja myös heidän omat kouluaikaiset kokemuksensa perustuivat yksinomaan opettajakeskeisille tavoille. Niinpä päätimme toimintatutkimuksella ensin selvittää, mitä oppilaskeskeiset opetusmenetelmät ovat ja sitten yrittää käyttää niitä osana opitunteja.

Toimintatutkimus oppilaskeskeisistä opetusmenetelmistä

Neljän vuoden aikana tutustuimme erilaisiin menetelmiin, suunnittelimme yhdessä uudenlaisia oppitunteja, videoimme niitä ja opetimme yhdessä. Kutsuimme kahtena vuonna Tampereen opettajankoulutuslaitoksen oppilaita tekemään harjoittelua kyläkoululle ja opettamaan yhdessä koulun opettajien kanssa. Tutkimuksen teko yhdessä kahden erilaisen kulttuurin keskellä oli haasteellista, mutta valtavan innostavaa, ja moni opettaja koki työmotivaationsa nousseen yhteistyön myötä huomattavasti. Ensimmäistä kertaa koulussa kokeiltiin esimerkiksi yhteisopetusta, ryhmätöitä, oppimisleikkejä, draamaa ja keskustelemaa opetustyyliä. Koulun oppilaat, joita oli yli 1500, olivat myös innokkaita kokeilemaan uusia tapoja oppia. Etenkin tyttöjen tuntiaktiivisuus nousi opettajien mukaan huomattavasti ja projekti tuki oppilaiden puhutun englannin kielen taitoa.

Tutkimus toi kuitenkin ilmi, ettei Etiopian koulusysteemi ja kulttuuri juurikaan tue oppilaskeskeisten menetelmien käyttöä. Lapset opetetaan hierarkkisessa kulttuurissa tottelemaan vanhempiaan ja olemaan hiljaa. Heidän aktivoimisensa tunneilla ei ole helppoa. Kuitenkin hyvin yksinkertaisillakin peleillä opettajat pystyivät innostamaan oppilaita osallistumaan aiempaa enemmän.

Opetussuunnitelma kussakin aiineessa on hyvin yksityiskohtainen ja opettajilla on suuri paine ehtiä opettamaan kaikki, mitä suunnitelmassa vaaditaan. Koulutarkastaja käy koululla säännöllisesti seuraamassa, että opettajat ”pysyvät ruodussa”. Opettaja on onnistunut työssään, kun hän pystyy opettamaan kaikki, mitä OPSissa listataan ja oppilaat muistavat valtavan määrän pikkutietoa valtakunnallisissa kokeissa. Näiden vaatimusten jälkeen ei opettajilla juurikaan jää aikaa esimerkiksi teettää ryhmätöitä.

Jotta oppilaskeskeiset opetusmenetelmät olisivat mahdollisia Etiopiassa, olisi sekä opetussuunnitelma, opettajanoppaat sekä oppimateriaali

uudistettava tukemaan uusia menetelmiä. Kun luokassa on usein jopa sata oppilasta yhtä opettajaa kohti, opettajan on helpompaa luennoida kuin käyttää esimerkiksi oppimisleikkejä tai -leikkejä. Myös opettajankoulutuksen tulisi uudistua. Jos opettajia koulutetaan luennoimalla, he siirtävät helposti tämän opetusmenetelmän omiin luokkiinsa valmistumisen jälkeen.

Opettajien ammatillinen kehittyminen

Etiopiassa opettajat ovat tottuneet ottamaan määräyksiä vastaan ylhäältä käsin. Ammatillinen kehittyminen ja uusien opetusmenetelmien käyttöönotto koetaan helposti taas yhdeksi opetusministeriön vaatimukseksi, eikä niiden hyödyllisyyttä omalle opettajuudelle tai opetuksen laadun parantamiselle useinkaan nähdä. Yhteinen toimintatutkimuksemme kuitenkin osoitti, että käsitys ammatillisesta kehittymisestä voi muuttua, kun opettajat pääsevät itse ideoimaan opetustaan. Uusien pelien kehittäminen, yhteisopettajuus ja säännöllinen keskustelu omasta työstä saivat opettajat huomaamaan, että he voivat ottaa itse vastuuta omasta ja koko koulun kehittymisestä. Kaksi nuoremista opettajista hakeutui projektin aikana lisäkoulutukseen ja koululle annettiin vihdoin lupa perustaa 9. ja 10. luokat, sillä koulutoimistossa oltiin hyvin vaikuttuneita opettajien kanssani vetämästä tutkimuksesta. Päätös oli

suuri voitto koko kylälle, sillä nyt oppilaiden ei tarvitse muuttaa pois tai lopettaa koulunkäyntiään kahdeksannen luokan jälkeen.

Tutkimuksemme hedelmät kantavat satoa koulussa, sillä yli 2/3 opettajista käyttää oppilaskeskeisiä opetusmenetelmiä edelleen osana oppituntejaan. Toimintatutkimus oli valtavan mielekäs tapa tehdä tutkimusta, sillä sen sijaan, että vain olisimme todenneet ongelmia olevan, tartuimme niihin yhteistyössä opettajien kanssa ja saimme aikaan paljon hyviä käytännöllisiä muutoksia.

**Teksti Kati Keski-Mäenpää
Kuvat Kati Keski-Mäenpää ja
Tampereen OKL:n harjoittelijat**

Kati Keski-Mäenpään väitöskirjatutkimus "Towards Student-Centred Pedagogy – Action Research with Ethiopian Village School Teachers" on tarkastettu Jyväskylän yliopistossa 23.2.2018. Vastaväittäjänä toimi professori Eustella Bhalalusesa Dar es Salaamin yliopistosta Tansaniasta. Teos on julkaistu sarjassa JYVÄSKYLÄ STUDIES IN EDUCATION, PSYCHOLOGY AND SOCIAL RESEARCH. Linkki väitöskirjaan: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-7338-4>

Kati Keski-Mäenpää kertoo kokemuksestaan tutkijana myös Suomen Lähetysseuran julkaisemassa kirjassa "Yllätyksiä opetusvälinevarastossa".

PITA Osallistava Opetushanke Tansaniassa

PITA-hanke on pohjoistansanialaisen Merun alueen yläkoulun opettajien täydennyskoulutushanke, jossa koulutetaan heikosti menestyvien syrjäseutujen yläkoulujen opettajia. Hankkeessa on mukana 20 Merun maakunnan yläkoulua, joista suurin osa (16) on vuoden 2005 jälkeen perustettuja köyhimpien alueiden heikosti menestyviä valtion kouluja.

PITA-hankkeen päämääränä on vahvistaa syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten koulunkäyntiä.

PITA Osallistava Opetus -hankkeen tavoitteena on vahvistaa opettajien taitoja seuraavilla alueilla:

1. Oppilaskeskeinen osallistava pedagogiikka

2. Oppimisvaikeuksien – erityisesti lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden, lukivaikeuden – tunnistaminen ja tukeminen

3. Ympäristökasvatus ja hiv- ja aids-opetus oppiainerajat ylittävänä läpäisyaiheina

PITA on Lähetyseuran ja Makumiran yliopiston aineenopettajakoulutuksen yhteishanke. Makumiran yliopistokampuksen ulkopuolelle, ruohonjuuritason koulutyöhön suunnautuva hanke vahvistaa myös Makumiran omaa aineenopettajakoulutusta.

Oppimisloikka toi tunnustusta

Lähetyseuran PITA-hankkeessa mukana oleva Ngongongaren yläkoulu on yksi eniten oppimistuloksiaan parantaneista kouluista Tansaniassa. Opetusministeriö huomioi sen oppilaiden menestyksen kansallisissa päättökokeissa.

Rehtori Sophia pöydällä kiittelee Tansanian opetusministerin professori Joyce Ndalichakon allekirjoittamaa kunniakirjaa.

Tulosvertailussa Ngongongaren koulu pyrähti edellisvuoden sijalta numero 1826 sijalle 610. Koulu nousi yläkoulujen päättökokeissa 1200 koulun ohi.

Muutaman kylän yhteisvoimin perustama yläkoulu aloitti toimintansa

Ngongongaren yläkoulun oppilaita lokakuussa 2017.

10 vuotta sitten alakoulun luokkahuoneessa.

Seuraa lapsesi opintoja

Neljän vuoden opiskelun jälkeen vuonna 2010 ensimmäisen pioneeriluokan oppilaiden päättökokeiden tulokset olivat masentavat: 57 reututtanutta, ja vain kaksi oppilasta ylsi tulokseen, joka oikeutti lukiopaikkaan.

”Viime vuonna ryhdyimme miettimään, mitä voisimme tehdä toisin”, Sophia Waryoba kertoo. ”Kutsuimme päättävän luokan oppilaat, heidän vanhempansa ja opettajansa yhteiseen kokoukseen. Järjestimme neljän kokouksen sarjan.”

”Vanhemmat ovat käyneet korkeintaan alakoulun, joten he eivät tiedä, miten yläkoulussa opiskellaan. Haastattelimme jokaisen vanhemman. Kokouksissa kerroimme heille, mitä lapsen opiskelu vaatii heiltä: Seuraa lapsesi opiskelua. Älä anna lapselle liikaa töitä kotona. Varaa aikaa kotiläksyille. Opetimme vanhempia samalla tavalla kuin opetamme oppilaitamme.”

Vanhempien asenne kouluun muuttui. Monet vanhemmat vierailevat nyt koululla ja kyselevät lastensa edistymisestä.

”Opettajat tekevät yhteistyö-

Rehtori Sophia Waryoban.

tä enemmän. Olemme luovempia – laulamme paljon oppilaiden kanssa. Olemme myös oppineet ymmärtämään, miten tukea hitaasti eteneviä oppilaita.”

Lokakuu on yksi kouluvuoden kohokohdista, sillä silloin ratkeaa, kuka on voittanut koko vuoden kestäneen vuohikilpailun. Oppilaat kilpailevat neljässä eri sarjassa: koulumenestyksessä, ympäristökasvatuksessa, ympäristön siisteydessä ja urheilussa. Jokaisen sarjan voittaja saa palkinnoksi oman vuohen.

Raportoi ja kuvat:
Katri Niiranen-Kilasi

OLL-myyntituotteita

Suomessa käsityönä tehdyt

Perhoset 2 €

Pitsinenäliinat (2kpl/pkt) 10 €

Nepal-tuotteet

Penaalit 8 €

Pyöreät rahapussit 5 €

Pussukka 3 €

Pussukka + korvikset 5 €

OLL-kynä 2 € / kpl

Hintaan lisätään postitusmaksu.

Voit tilata alla olevalla kuponilla,
sähköpostitse: toimisto@opettajienlahetysliitto.fi tai puhelimitse: 050-4648300.

Tilauslipuke

Perhonen		kpl	Penaali		kpl
OLL-kynä		kpl	Rahapussi		kpl
Pitsinenäliina		paketti	Pussukka		kpl
			Pussukka + korvikse		kpl

posti-
merkki

Tilaaja

Lähiosoite

Postinumero

Postitoimipaikka

puh.

Opettajien
Lähetysliitto

Hallituskatu 29 A 20

33200 Tampere

Vuosikokouskutsu:

Tervetuloa Opettajien Lähetysliiton juhlamessuun ja vuosikokoukseen su 29.4.2018 Jalasjärvelle

Olet sydämellisesti tervetullut!

Klo 10:00 Juhlamessu Jalasjärven kirkossa

(Keskustie 14, 61600 Jalasjärvi)

Saarna: OLL:n puheenjohtaja, pastori Tuija-Riitta Heiskanen

Klo 11.30 Lähetyslounas Jalasjärven seurakuntatalolla

(Kirkkotie 1, 61600 Jalasjärvi) Mukana OLL:n nimikkolähetti Päivi Anttila, Etiopia

Klo 13:00 Opettajien Lähetysliiton vuosikokous Jalasjärven seurakuntatalolla

(Kirkkotie 1, 61600 Jalasjärvi), jossa käsitellään sääntöjen 9§ mukaiset asiat ja lisäksi erillisenä kohtana esitellään hallituksen ehdottamat muutokset yhdistyksen sääntöihin, joiden hyväksymisestä päätetään vuoden 2019 vuosikokouksessa. Kokouksen esityslista ja liitteet ovat ladattavissa 12.4.2018 alkaen yhdistyksen kotisivuilta www.opettajienlahetyслиitto.fi Opettajien Lähetysliiton hallitus kokoontuu välittömästi vuosikokouksen jälkeen.

Järjestämme bussikuljetuksen Tampere (OLL:n toimisto, Hallituskatu 29) – Jalasjärven kirkko – Tampere, mikäli lähtijöitä on tarpeeksi. Ilmoittaudu bussikuljetukseen OLL:n toimistolle sähköpostitse: toimisto@opettajienlahetyслиitto.fi tai p. 0504648300 ke 11.4.2018 mennessä.

Jalasjärven kirkko <http://www.kurikanseurakunta.fi/kirkot-ja-tilat/kirkot/jalasjarven-kirkko>

Jalasjärven kirkko on rakennettu vuonna 1800. Puisen ristikirkon suunnitteli ja rakensi Salomon Köhlström (Köykkä). Kirkossa on noin 900 istuinpaikkaa. Alttaritaulu vuodelta 1906 on Aleksandra Frosterus-Sältinin maalaama ja se kuvaa Kristuksen kirkastumista.

Kirkkoon hankittiin vuoden 2011 lopulla uudet 30-äänikertaiset urut, jotka ovat saksalaisen urkurakentamo Paschen Kiel Orgelbau GmbH:n rakentamat.

